

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยของครู
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจระดับการ
ปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยได้นำเสนอหัวข้อในประเด็นต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
ศึกษา จังหวัดสุโขทัย จำนวน 452 คน ปีการศึกษา 2543

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง
แบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากกลุ่มประชากรที่ศึกษาทั้งหมด 9 อำเภอ
มาจัดตามขนาดของโรงเรียนโดยการสุ่มอย่างง่าย แล้วหากกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของโรงเรียน
ร้อยละ 50 ได้กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 74 โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง
จำนวน 88 โรงเรียนและผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 72 โรงเรียน รวมกลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 234 โรงเรียน (วิราพร พงศ์อาจารย์. 2543 : 73
อ้างจาก เกรจซี่ และ มอร์แกน) ดังตาราง

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามขนาดโรงเรียน

อำเภอ	จำนวนประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	รวม	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	รวม
เมือง	17	29	19	65	9	15	10	34
กงไทรลาส	14	21	16	51	7	11	8	26
คีรีมาศ	8	26	17	51	4	13	9	26
ทุ่งเสลี่ยม	9	13	17	39	5	7	9	21
บ้านด่านลานหอย	10	13	14	37	5	7	7	19
ศรีสัชนาลัย	35	26	19	80	18	13	10	41
ศรีสำโรง	22	20	14	56	11	10	7	28
สวรรคโลก	25	15	13	53	13	8	7	28
ศรีนคร	3	8	9	20	2	4	5	11
รวม	143	171	138	452	74	88	72	234

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการบริหารงาน และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1. การกำหนดนโยบายและวางแผนการทำวิจัยของครูในโรงเรียน
2. การให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน
3. การให้ความสำคัญการทำวิจัยของครูในโรงเรียน
4. การมีความรับผิดชอบต่อการทำวิจัยของครูในโรงเรียน
5. การส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในตำแหน่งของครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้าค่านิยม รวบรวมความรู้ เกี่ยวกับในการทำวิจัยจากเอกสารหนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน ที่มีส่วนในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้ ทำงานวิจัย เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อศึกษาปัญหาในการ จัดการเรียนการสอนการแก้ปัญหาในโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษากำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามเพื่อสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยของครูในโรงเรียน ทั้ง 5 ด้าน คือ การกำหนด นโยบายและวางแผนการทำวิจัยของครูในโรงเรียนการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยใน โรงเรียน การให้ความสำคัญการทำวิจัยของครูในโรงเรียน การมีความรับผิดชอบต่อการทำวิจัย ของครูในโรงเรียน และการส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในตำแหน่งของครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มาสร้างเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วน ประมาณค่าของ ลิเคอร์ท (Likert Rating Scales) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และนำเสนอคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ (Expert) เพื่อ พิจารณาตรวจสอบความตรง (Validity) ได้แก่

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เตือนใจ เกียวซี Ed.D (Educational Administration) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สรรค์ วรอินทร์ ค.ม. (สถิติ) กศ.ค. พัฒนศึกษา ศาสตร์ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานสถาบันราชภัฏ

4.3 รองศาสตราจารย์ วิราพร พงศ์อาจารย์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

4.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัจฉรา นุชภักดิ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา) รองอธิการ บัติฝ่ายบริหาร สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

4.5 นายวัลลภ ศรีเยี่ยม กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) หัวหน้าการประถม ศึกษาอำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ เสนอต่อคณะกรรมการที่ ปรีกษาวิทยานิพนธ์เพื่อรับความเห็นชอบไปทดลองใช้ (Tryout) กับผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุโขทัย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมา หาค่าเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยหาค่า สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) และค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม (วิราพร พงศ์อาจารย์, 2543 : 178) ซึ่งมีค่าเท่ากับ .9969

6. แบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ขอความเห็นชอบในการที่จะไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อสร้างแบบสอบถามและตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยได้ดำเนินการ

1. ขอนหนังสือนำส่งแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย ขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ

3. นำหนังสือคำรับรอง จากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ แนบพร้อมแบบสอบถามนำใส่ตู้รับเอกสารประจำโรงเรียน ที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 9 อำเภอพร้อมใส่รหัสหมายเลขของแบบสอบถาม

4. ขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแต่ละอำเภอเป็นผู้เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน

5. ติดตามขอรับแบบสอบถามคืนจากเจ้าหน้าที่ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอด้วยตนเอง จากแบบสอบถามส่งให้กลุ่มตัวอย่าง 234 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน 227 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม 3 กลุ่มคือ วุฒิมัธยมศึกษา ประสพการณ์ในการบริหารงานและขนาดโรงเรียน แล้วใช้วิธีตรวจให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน	5	เมื่อตรวจในช่องระดับการปฏิบัติมากที่สุด
ให้คะแนน	4	เมื่อตรวจในช่องระดับการปฏิบัติมาก
ให้คะแนน	3	เมื่อตรวจในช่องระดับการปฏิบัติปานกลาง
ให้คะแนน	2	เมื่อตรวจในช่องระดับการปฏิบัติน้อย
ให้คะแนน	1	เมื่อตรวจในช่องระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติบทบาทผู้บริหารตามวุฒิมัธยมศึกษา ประสพการณ์ในการบริหารงานและขนาดโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย

3. นำคะแนนที่ได้มาหาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS

4. วิเคราะห์ระดับการปฏิบัติ บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย โดยหาร้อยละ

ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานคือ ค่าที (t - test) และ (F - test) แล้วนำค่ามาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ เพื่อแปลความหมาย (ประคอง กรรณสูตร, 2538) ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึงระดับการปฏิบัติมากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึงระดับการปฏิบัติมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึงระดับการปฏิบัติปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึงระดับการปฏิบัติน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึงระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. ด้านบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยของครูในโรงเรียน ทั้ง 5 ด้าน วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบวุฒิการศึกษา ระดับการปฏิบัติ บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยใช้ t - test
4. เปรียบเทียบประสบการณ์ในการบริหารงาน และขนาดโรงเรียนระดับการปฏิบัติ บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานและขนาดโรงเรียน โดยใช้ F - test
5. เปรียบเทียบความแตกต่างระดับการปฏิบัติ ของบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานและขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่โดยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe)